Biblioteca Centrală
Regională
Hunedoara-Deva

ALBINA

Revistă săptămînală a Așezămintelor culturale

Nr. 946

Anul 68 — Seria II
Joi
10 februarie 1966
8 pagini — 25 bani

O PAGINĂ GLORIOASĂ

Cu cît trece timpul și cu cît istoria nepărtinitoare își pune pecetea pe evenimentele din viața popoarelor, cu atît lupta clasei muncitoare din România crește în amploare și în semnificație.

Se împlinesc 33 de ani de la eroicele lupte ale ceferiștilor și petroliștilor din ianuarie-februarie 1933, care au constituit una din cele mai mărețe acțiuni de luptă ale clasei muncitoare din România; una din cele care au polarizat în jurul lor nu numai proletariatul ci și alte categorii sociale.

Eroicele lupte de la Griviță întrunesc nenumărate elemente ale luptei revoluționare, iar în contextul politicii internaționale a momentului de atunci, se înscriu cu titlul de întîietate în frontul comun ce avea să formeze bariera opusă dușmanilor progresului și civilizației. A fost „prima împotrivire fățișă, prima manifestare antifascistă de masă din Europa a muncitorimii conștiente".

A fost o puternică acțiune de clasă, organizată și condusă de Partidul Comunist Român; un strigăt de alarmă în fața dezastrului economic și social ce se anunța pentru întregul nostru popor. A fost polul de raliere, punctul de plecare al unei coaliții în care aveau să se găsească foarte curînd țăranii și intelectualii înaintați din țara noastră.

A constituit nucleul patriotismului românesc, afirmat cu prilejul insurecției armate a maselor la 23 August 1944, în lupta împotriva cotropitorilor fasciști și în avîntul constructiv care a urmat după război.

Și, ca într-o fulgerare de secundă, dar care luminează mult în adîncime și în timp, eroica acțiune a muncitorimii din februarie 1933 a dezvăluit întregul putregai din Romînia burghezo-moșierească și s-a transformat în farul strălucitor ce a călăuzit și călăuzește poporul român.

Fiind acțiuni cu un profund conținut politic, depășind cadrul unor revendicări economice și îmbrățișînd larg cauza libertății poporului și a luptei împotriva înfeudării țării puterilor imperialiste, ele au primit sprijinul neprecupețit al maselor largi populare. Populația Capitalei pentru muncitorii ceferiști și populația satelor dimprejur pentru petroliștii din Ploiești au fost din primele clipe ale mișcării, alături de muncitori. În timpul procesului inscenat de autoritățile represive conducătorilor luptelor de la Griviță și Ploiești, solidaritatea maselor largi populare și a intelectualității progresiste s-a manifestat prin mărturii în proces, prin manifestații și prin proteste de presă.

Avînd în vedere împrejurările internaționale în care s-au produs evenimentele din februarie 1933, ne putem explica și ecoul puternic pe care l-au avut în străinătate. Hitler venise la putere cu puțin timp înainte. Fascismul începuse să-și arate colții în Germania. Valul de teroare creștea. Cîrdășia imperialisto-fascistă se accentua. Criza economică își desăvîrșea opera, pe care o completa dezmățul hitlerist.

Războiul se profila din ce în ce mai clar, în urletele sălbatice ale revanșismului și urei împotriva primului stat al muncitorilor și țăranilor, Uniunea Sovietică.

În tot acest context politic internațional, evenimentele din februarie 1933 din România au devenit cunoscute în lume ca o puternică luptă antiimperialistă, antifascistă și antirăzboinică. Ele au fost analizate în amănunt, difuzate larg în presa muncitorească și democrată din întreaga lume. S-au format Comitete de acțiune, au avut loc mitinguri, din numeroase țări occidentale au venit apărători la proces.

Chiar în timpul procesului, „acuzații" s-au transformat în acuzatori, iar procesul într-un vast rechizitoriu împotriva clicilor exploatatoare, a corupției, a minciunii și a dezmățului politicianist.

Cuvîntul de foc, acuzator și justițiar, ca și demnitatea cu care muncitorii și-au apărat cauza, devenită încă de atunci cauza întregului popor, — au constituit principiile de bază ale reînnoirii țării. Atunci s-a scris actul de naștere al noii Românii socialiste, cu toate că el a fost înregistrat abia la 23 August 1944.

România, prin luptele eroice ale muncitorimii ei condusă de partidul comunist a fost prezentă din primul moment, în frontul democrat antifascist, care se închega pretutindeni.

Evocînd, an cu an, eroicele lupte din februarie 1933, în contextul de azi al marilor realizări ale socialismului, evocăm una din paginile strălucite ale istoriei poporului român.

În lanțul evenimentelor istorice, care jalonează cu lumini strălucitoare viața zbuciumată a poporului nostru, acțiunile ceferiștilor și petroliștilor, din februarie 1933, alcătuiesc o verigă solidă care unește trecutul glorios de luptă cu „viitorul de aur" prezis de poeți, a cărui făurire a început și se continuă măreț, sub conducerea înțeleaptă a Partidului Comunist Român.

OCTAV LIVEZEANU

Mihai BENIUC

HĂRNICIE

Pămîntule, dezbracă-ți alba haină,
Desfă-ți iar sînul negru și mustos,
Ce plămădește-a bucuriei taină
Sub proaspăt vînt, sub soare luminos.

Auzi tractorul cum își drege glasul,
Vezi fiii tăi cu ochii de stăpîni
Cum își îndreaptă către cîmpuri pasul,
Feciori și fete, tineri și bătrîni?

Pămîntule, ești numai vatra muncii
Și rodul e al celor ce muncesc.
Fii tot mai rodnic, ca să-ți crească pruncii,
Ce harnic seamănă și meșteresc.

Pămîntule, fii pururi înțelept,
La toți să-mparți bucatele pe drept.

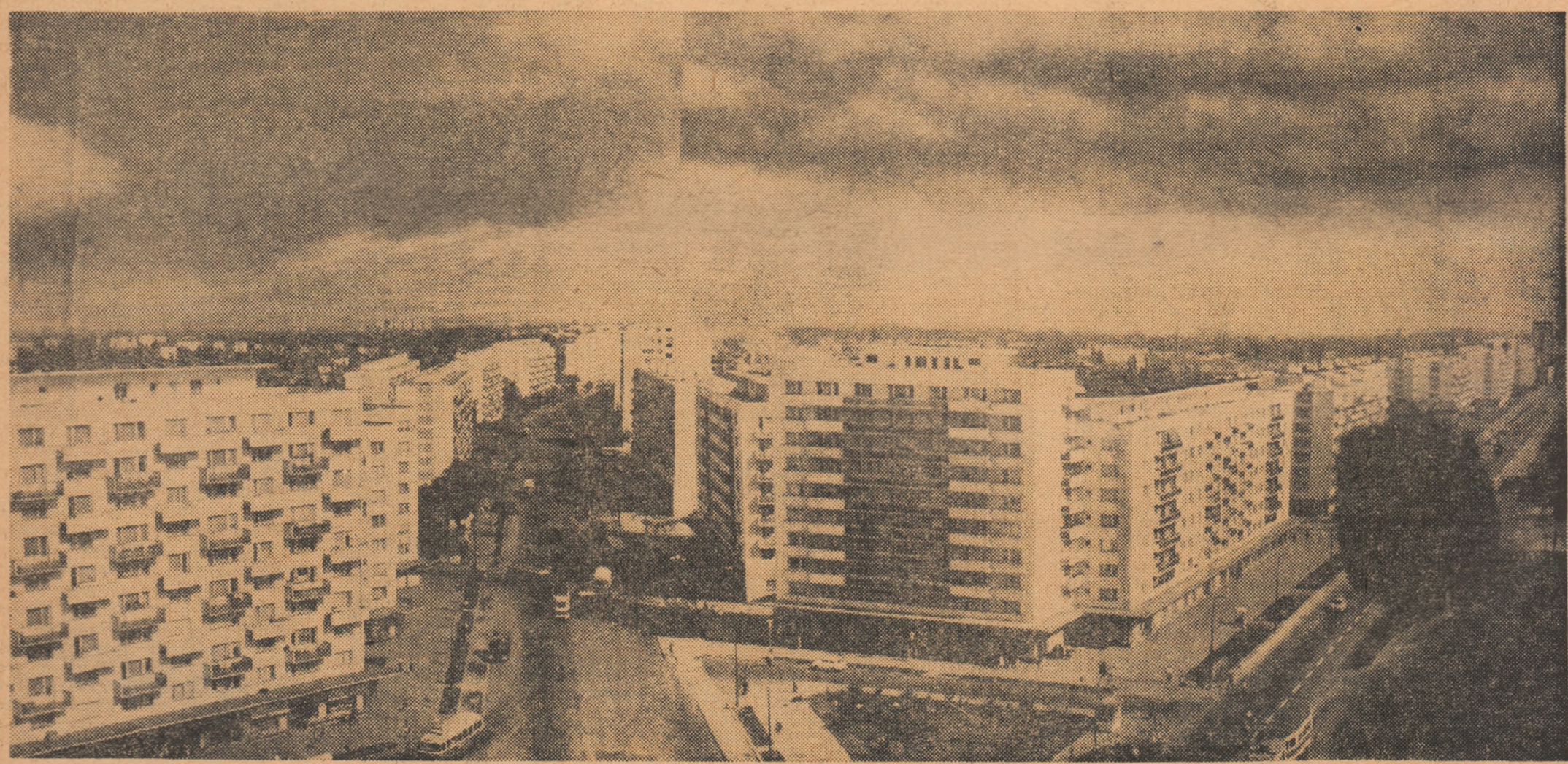

Calea Griviței

Ritmurile arhitectonice ale prezentului înfrumusețează fața Capitalei

Cadrele didactice şi căminul cultural

PROFILURI DIN TIŢEŞTI

În cele 184 de sate ale raionului Piteşti îşi desfăşoară munca aproape o mie de cadre didactice. Sătenii s-au obişnuit să se întîlnească cu învăţătorii şi profesorii nu numai atunci cînd vin la şcoală ca să se intereseze de situaţia la învăţătură a copiilor ci şi, mai ales, la căminul cultural.

Poposind în comuna Tiţeşti, am avut prilejul să-i cunoaştem pe entuziaştii activişti culturali, care după orele petrecute la catedră îşi fac simţită prezenţa la căminul cultural, înfrumuseţînd viaţa spirituală a comunei lor. Pe cîţiva dintre aceştia vi-i prezentăm şi dumneavoastră:

Brigada ştiinţifică raională atrage întotdeauna la cămin numeroşi participanţi. Responsabilul brigăzii nu este musafir în comună, ci e chiar directorul şcolii — *Ion Lăzărescu*. Acest om mărunţel, vioi, constituie un adevărat exemplu pentru cadrele didactice. Pasiunea şi competenţa cu care se dăruieşte organizării diferitelor manifestări culturale garantează calitatea acestora. Conferinţele din ciclul pe teme agrotehnice, pe care le expune ca profesor de agricultură, reuşesc să capteze interesul auditorilor datorită unei informaţii bogate şi a legării lor de activitatea cooperatorilor. Vorbind recent despre problema irigaţiilor în lumina Documentelor plenarei C.C. al P.C.R. din 11—12 noiembrie 1965, el a arătat ce sporuri importante de recolte vor obţine cooperatorii creînd un sistem de irigaţii cu apa din rîul Tîrgului.

Deşi e profesor de agricultură, pe Ion Lăzărescu îl interesează nu numai temele legate de specialitatea sa. Simpozioanele despre preţuirea muncii, despre drepturile cetăţeneşti, la a căror desfăşurare şi-a adus un preţios aport, dovedesc preocuparea sa de a lărgi aria tematică a manifestărilor culturale, astfel încît acestea să contribuie la formarea conştiinţei socialiste a consătenilor săi.

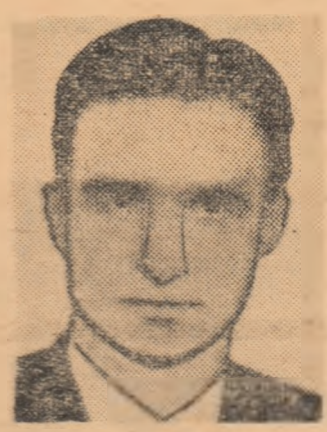

Multă vreme, învăţătorul *Ion Duţulescu* a trecut în ochii unora dintre localnici drept un om cam ciudat. Şi poate ar mai fi fost socotit şi astăzi aşa dacă rezultatul „scormonelilor" lui n-ar fi expus acum într-o încăpere a căminului cultural. De la cele cîteva „relicve" găsite în temelia şcolii, prin truda lui, s-a ajuns la un adevărat muzeu sătesc, cuprinzînd materiale din perioada de apariţie a vieţii pe pămînt şi pînă în prezent. De asemenea, pe 30 de panouri cu fotografii şi documente este expus istoricul instituţiilor din comună.

Cînd nu are ore de predare la şcoală, învăţătorul Duţulescu poate fi găsit la muzeu — deschis de altfel zilnic — dînd explicaţii despre o inscripţie de pe un inel de bronz, despre un ciocan din epoca pietrei şlefuite sau despre o fosilă de pe fundul mării Sarmatice.

Nu numai că sătenii s-au obişnuit să viziteze muzeul — în al cărui caiet de impresii se găsesc multe semnături ale celor din satele vecine, din Piteşti şi ale turiştilor din diferite alte locuri — dar astăzi activitatea lui e urmărită cu interes, sprijinită de fiecare om. „Orice ciob de oală vine la Duţulescu" mărturiseşte el însuşi. Iar cîţiva din şcolarii săi şi-au şi arătat intenţia să se facă arheologi.

Muzeul învăţătorului Duţulescu, cunoscut în tot raionul, întregeşte peisajul cultural al Tiţeştilor, adaugă date noi celor pe care localnicii le-au învăţat frecventînd şcoala sau căminul, le completează orizontul.

— Care a fost primul film vizionat în comuna noastră?

Emoţia i-a cuprins în egală măsură şi pe participanţi şi pe spectatori, atunci cînd examinatorul concursului *Momente din istoria cinematografiei româneşti* a lansat această primă întrebare. În rolul examinatorului — profesorul *Petre Chircea*.

Îl mai aflăm şi la alte manifestări culturale. Alături de Ion Lăzărescu în brigada ştiinţifică şi la simpozioane. La jurnalele vorbite, expunînd teme ca: *Chimia marilor recolte* sau *Propulsia nucleară*, într-o recentă seară ştiinţifică, profesorul de fizico-matematici Petre Chircea le-a demonstrat sătenilor ce este şi cum se formează curcubeul.

Dacă la acestea adăugăm şi prezentările de filme (cinematografia este o veche pasiune a sa) schiţăm o activitate multilaterală despre care s-ar putea umple numeroase file.

Nu demult, învăţătoarea *Constanţa Radu* putea fi văzută ore în şir la bibliotecă. Răsfoia diferite volume de reportaje, de poezii pentru întocmirea itinerariului serii literare *Pe drumurile ţării sub soarele socialismului*.

Adesea, schimbă cei patru pereţi ai clasei pentru cei trei ai scenei ajutîndu-l pe soţul ei — învăţătorul Constantin Radu, instructor al formaţiei de teatru. După ce piesa *Academicianul* de Vintilă Ornaru a fost prezentată şi în turneu prin satele vecine, acum e în repetiţii viitoarea premieră *Inima unei mame* de Tiberiu Vornic.

Iată numai una din familiile care fac parte din marea familie de activişti culturali din comuna Tiţeşti.

E greu să cuprinzi în cîteva rînduri profilul unui activist cultural. Aceste cîteva portrete încearcă să dea numai o imagine a aportului însemnat al cadrelor didactice la desfăşurarea unei multilaterale vieţi culturale în comuna Tiţeşti.

ANCHETA NOASTRA

EXISTĂ PASIUNE PRETUTINDENI?

La Racoviţa sînt nu mai puţin de 26 de cadre didactice. Cu un asemenea mănunchi de oameni pricepuţi, satul poate trăi o bogată viaţă culturală. Oricît ar fi el de entuziast, directorul căminului n-ar putea răzbi de unul singur.

— Fără îndoială că sprijinul cadrelor didactice se face simţit în întreaga activitate culturală a comunei, ne spune GHEORGHE SAVU, directorul căminului cultural. Seri de calcul, de întrebări şi răspunsuri, de experienţe ştiinţifice, ciclurile de conferinţe ca şi întreaga activitate artistică sînt mărturii ale preocupării în această direcţie a corpului profesoral.

La rîndul ei, bibliotecara ELENA TOMESCU ne răspunde:

— Sînt cîteva profesoare care mă ajută îndeosebi. Aş aminti pe tovarăşele Victoria Chiuţescu, profesoară de agricultură, şi Elena Voican, de limba română. Ele fac adesea prezentări de cărţi. Ca bibliotecară aş avea însă nevoie de ajutorul lor, ca şi al celorlalte cadre didactice, atunci cînd am de organizat manifestări de masă cu cartea. O seară literară sau o întîlnire cu eroii cărţii necesită un timp mai mare de elaborare. De aceea, dacă fiecare din „ajutoarele" mele ar pregăti din vreme cîte o asemenea manifestare, activitatea bibliotecii noastre nu ar avea decît de cîştigat.

Directorul şcolii, RADU SOARE, menţionează că multe cadre didactice dovedesc o reală pasiune pentru activitatea culturală.

— Sătenii urmăresc cu atenţie interesantele seri de calcul sau de experienţe ştiinţifice ţinute de Constantin Năstase, profesor de fizico-matematici. Săptămîna trecută a avut loc o seară de calcul în legătură cu irigaţiile, iar astăzi vor avea loc experienţe pentru explicarea fulgerului şi a trăsnetului. Pentru ridicarea nivelului formaţiilor noastre artistice un efort deosebit de susţinut depun învăţătoarea Emilia Amzică, instructoarea brigăzii şi în special, Nicolae Stanca, instructorul formaţiei de dans, unul dintre cei mai entuziaşti activişti culturali din raion.

Despre aceştia auzim cuvinte elogioase şi de la cooperatorul CRISTU BONCAN:

— Ne-a fost foarte folositoare seara de calcul cu irigaţiile. De la 10 hectare cît am avut irigate în 1965, vom ajunge în acest an la 70. Ne-ar interesa să se vorbească la alte asemenea seri şi despre normarea muncii la legumicultură sau despre retribuţia suplimentară în sectorul zootehnic, care se aplică din acest an. De asemenea, ne bucură cînd vedem pe scenă brigada sau echipa de dansuri, dar ne întrebăm de ce au trecut luni de zile de cînd n-a mai apărut echipa de teatru.

La această întrebare căutăm să aflăm răspuns de la directorul căminului cultural.

— Profesoara de limbă română, Elena Tudose, de cînd a primit această sarcină, din octombrie 1965, tot „caută" o piesă ca să o pună în scenă. Bineînţeles că asta e o scuză pe care n-o mai crede nimeni! Poate că ar trebui schimbată...

Directorul şcolii nu e de aceeaşi părere.

— De ce s-o schimbăm? Tovarăşa Tudose e capabilă să-şi ducă sarcina la îndeplinire, dar pentru asta ar trebui făcut ceva...

Dacă sîntem de acord cu tovarăşul Radu Soare că nu în schimbarea instructoarei stă soluţia deoarece ea are priceperea necesară, ne întrebăm de la cine aşteaptă dînsul acel „ceva" care ar trebui făcut. Oare nu crede că are un cuvînt mai greu de spus?

Adevărul în problema echipei de teatru ca şi în legătură cu alte „pete albe" din activitatea căminului cultural l-am aflat de la preşedintele sfatului popular — ION TRICĂ.

— E frumoasă comuna noastră. Are drumuri bune, I.R.T.A. face legătura cu oraşul din 2 în 2 ore... deci navetismul e în floare. Cînd tovarăşa Elena Dumitrescu trebuia să facă o călătorie pe hartă la căminul cultural, a preferat o călătorie cu... autobuzul la Piteşti.

Ar fi bine ca aceste cadre didactice să folosească, atunci cînd e cazul, cursele de seară. Vor avea astfel posibilitatea să depună o activitate culturală care să le atragă aprecierea şi stima sătenilor.

Mulţi dintre sătenii cu care am stat de vorbă îşi amintesc cu nostalgie despre faima pe care o avea — pe cînd exista — corul din Racoviţa.

— Nu e chiar aşa mult, ne spune CONSTANTIN ROBEA, de cînd pe scena concursurilor artistice, corul nostru de 120 de persoane se întrecea de la egal la egal cu cel din Călineşti. Corul n-a mai cîntat de mult. Era vorba că se va forma un grup vocal. Vorbă a rămas... Şi asta din lipsa unui dirijor

În convorbirile purtate cu directorul şcolii şi al căminului cultural s-au pomenit totuşi numele cîtorva învăţători care ar putea să conducă un cor. Ca să se facă auzite primele acorduri, e cazul ca factorii răspunzători ai muncii culturale din Racoviţa să se pună... de acord asupra numirii unui dirijor

Munca culturală desfăşurată în comuna Racoviţa — atît pe plan artistic, prin activitatea brigăzii şi a formaţiei de dansuri cît şi prin manifestările care au loc la cămin — dovedeşte competenţa şi pasiunea învăţătorilor, dragostea cu care ei îşi consacră multe ore din timpul liber acţiunii de luminare a maselor Posibilităţile existente, prezenţa unui mare număr de cadre didactice fac însă legitimă dorinţa sătenilor de a asista la acţiuni mai variate, mai bogate în conţinut. Lucru ce se poate realiza numai cu participarea tuturor învăţătorilor şi profesorilor.

Pagină realizată de:
Andrei CROITORU şi
Vladimir PANA

În obiectiv — producția anului 1966

Problema mult dezbătută de cooperatorii agricoli din Sînpetru, regiunea Brașov, este, după cum și firesc, sporirea producției la hectar. Deoarece utilizarea chibzuită a îngrămintelor constituie o măsură importantă pentru obținerea unor recolte bogate, pe lîngă arăturile efectuate au încorporat încă din toamnă în sol îngrășăminte naturale și chimice. De dată, după recoltarea păioaselor, pe suprafața de 135 ha din cele 200 destinate culturii sfeclei de zahăr, s-au transportat cîte 30 — 35 tone gunoi de grajd pe fiecare hectar. Experiența anului trecut dovedește că putem aștepta o recoltă bogată. O producție de peste 19 000 kg de cartofi la hectar. s-a realizat pe cele 80 hectare cultivate cu soiul Merkur datorită faptului că încă din toamnă s-au administrat la fiecare hectar cîte 250 — 300 kg sare potasică. Pe locurile mai sărace s-a adăugat azotat de amoniu și superfosfat. Acestea, ca și măsurile agrotehnice aplicate, au dus la realizarea în 1965 a recoltei amintite.

Anul acesta e planificată realizarea unui venit de 946 800 lei numai din sectorul legumicol (65 hectare). Planurile sînt îndrăznețe dacă amintim că în 1965 s-a realizat un venit de 9 500 lei la hectar.

„Ce cultivăm?" iată o problemă care nu numai că nu e neglijată dar ocupă un loc deosebit în preocupările consiliului de conducere al cooperativei agricole din Sînpetru. Anul trecut, recolta la grîul de soiul Bezostaia I, a fost de peste 3 000 kg la hectar.

— Bine ar fi fost să fi semănat numai Bezostaia I, spune Gh. Munteanu — președintele cooperativei agricole. Am fi realizat recoltă bogată, nu glumă. Dar s-a cultivat și soiul Arac. Producția a fost mai mică și-n consecință pentru acest an am semănat numai Bezostaia I.

Cu cei din Sînpetru trebuie să vorbești și despre sectorul zootehnic. În aceeași măsură îi preocupă și sporirea producției de lapte. Și aceasta mai ales pentru că sînt în apropierea orașului. Dar să-l lăsăm tot pe tovarășul Gheorghe Munteanu să vorbească.

— În sectorul nostru zootehnic avem un număr de 470 vaci cu lapte. În anul ce a trecut am realizat o producție de 1 965 litri de lapte de la fiecare vacă. E adevărat că față de cît ne-am planificat (1 700 litri) am realizat o depășire. Însă ar fi putut fi și mai mare.

Anul trecut am fost într-un schimb de experiență la unele cooperative agricole din raionul Arad. Am vizitat și un sector zootehnic. La un grajd lucrau 4-5 oameni. Mecanizarea, atît a mulsului cît și a altor lucrări, necesita mai puține brațe de muncă și aducea și spor de producție.

De brațe de muncă avem și noi nevoie mai ales că suprafața de grădină a crescut de la 48 ha la 65 ha. Așa că am pornit la acțiune. Cît de curînd vom introduce, deocamdată la un grajd cu 120 de vaci, mecanizarea unor lucrări ca mulsul și scoaterea gunoiului din grajd. Aparatele de muls le avem. Rămîne numai să le instalăm. Nici de lucrători calificați nu ducem lipsă. Aproape jumătate din cei de la sectorul zootehnic au fost școlarizați la Casa agronomului de la Hălchiu. Mulți au diplomă de absolvire a cursurilor agrozootehnice. Iată deci cîteva condiții care, alături de asigurarea concentratelor, cu siguranță vor duce la sporirea cantității de lapte.

N. DENDRINO

Pe urmele articolelor publicate

SĂ COMBATEM CU HOTĂRÎRE RISIPA

Colectivul de muncă din cooperativa agricolă de producție Vînători-Galați, a citit și analizat articolul „Chiverniseala și risipa față în față" publicat în revista Albina.

Sîntem de acord cu aprecierea că noi oamenii sînt gospodari și chibziți. Aceasta este de fapt și explicația faptului că am realizat în 1965 un venit de 225 000 lei la 100 ha teren.

Faptul că repartizăm la o zi-muncă 4 kg grîu, 5 kg porumb, peste lei bani și alte produse agricole ridică valoarea unei zile-muncă la lei față de 20 lei planificat, dovedește cu prisosință hărnicia cooperatorilor noștri. Aceasta ne îngăduie presupunem că la noi e condamnată tendința de irosire a avutului, ocrotirea intereselor membrilor cooperatori. Dar în articol sînt citați și oameni ca: Șerban Zaharia, Crețu Ader și Jinga Sandu, care s-au abătut de la normele disciplinei cooperatiste adoptate de noi toți.

Și cum ne punem întrebarea: de ce au trebuit să existe asemenea cazuri? Oare n-au putut ceilalți membri cooperatori să le impună și acestora un mod de viață și muncă corespunzător eticii socialiste? Nu s-a întîmplat aceasta fiindcă am considerat astfel de cazuri ca izolate și le-am privit cu indiferență. Am făcut după citirea articolului o analiză temeinică și am calculat precis cît ne costă risipa de furaje, nerespectarea programului de grajd și sustragerile din avutul obștesc.

Din discuțiile ce le-am avut cu paznicii și cu magazionerul s-a desprins următoarea concluzie. Ne-am străduit cu foarte multă sîrguință să adunăm roadele muncii din cîmp dar, pe alocuri cerealele se risipesc la magazii, la manipularea lor sau prin mici spărturi. E un neajuns pentru a cărui lichidare am și luat măsuri.

În articol se amintește că pentru alimentarea cu apă a sectorului zootehnic s-a forat un puț de mare adîncime care ne-a costat circa 380 000 lei. Concluzia: bani s-au cheltuit dar noi continuăm să alimentăm vacile folosind apa din fîntînile tradiționale.

Nu este un secret să arătăm că de fapt la suma cheltuită pentru forare și dare în exploatare s-au mai adăugat încă 11 000 lei pentru instalarea unei pompe canadiene, al cărei randament este însă scăzut, plus circa 50 000 lei ce se pierd prin scăderea producției de lapte din lipsă de apă. De aceea întrebăm pe această cale pe tovarășii de la Comitetul de stat al apelor, D.G.A. Galați cum înțeleg dînșii să se achite de o obligație contractuală pentru o lucrare care a costat cooperativa atîția bani. Mai ales că într-o astfel de situație mai sînt și alte unități.

Evitarea unor astfel de situații ne va ajuta să folosim la maximum posibilitățile de care dispunem pentru creșterea rapidă a veniturilor cooperativei și ale membrilor cooperatori. Ne-ar bucura să aflăm totodată prin intermediul revistei părerile altor tovarăși despre felul cum combat ei risipa ca și orice alt factor care stînjenește rapida dezvoltare a cooperativei.

TEODOR MERARU
președinte C.A.P.-Vînători, regiunea Galați

Corul Casei raionale de cultură din Caransebeș — Banat

ACTIVITATE CULTURALA BOGATĂ

Căminul cultural din comuna Jucu, aflat în centru, a fost renovat și dotat cu mobilier confortabil și elegant. Aici se desfășoară o bogată activitate cultural-artistică.

Foarte interesante sînt călătoriile pe hartă. Aș putea aminti aici călătoria pe hartă cu tema: „Cum va arăta țara noastră în anul 1970". Aceste manifestări conduse de cadre didactice din comună (Nicolae Rusu, Elvira Cojocnean, Maria Runcu) sînt însoțite totdeauna de explicații bine documentate. Nici nu e de mirare că la manifestările desfășurate anul acesta la cămin, organizate fie de conducerea căminului, fie de bibliotecă, au participat peste 9 000 cetățeni din comună.

În fiecare zi, la bibliotecă e multă animație. Avem în comună peste 1 500 cititori permanenți. În 1965 s-a ajuns la cea mai mare cifră de cărți citite: 10 000 volume. Aici merită să amintim strădania tov. Margareta Baciu, bibliotecară, de a face cunoscute cele mai interesante cărți și de a atrage cît mai mulți cititori. La concursurile „Cine știe cîștigă" sau „Cine știe răspunde" pe teme agrozootehnice, cooperatori ca Teodor Bob, Rozalia Potor, Gheorghe Baciu, Ana Turbutan sau Ana Sopterean au dat cele mai bune răspunsuri. De fapt ei sînt și cei mai activi cititori din comuna Jucu.

VASILE PETEAN
corespondent

PARMEN AURIU

Chiar de la început și fără să glumească unii îl botezaseră muzeu, alții cabinet de științele naturii. El însă nu se grozăvea, rămînînd un modest dulap, fost bibliotecă, acum adăpostind piese procurate de corpul didactic și de elevii școlii : secțiuni în lemn de diferite esențe, roci găsite pe dealurile din jurul satului, cărbuni de pămînt, produse petrolifere... Cînd s-a declarat ghiftuit de asemenea, mostre, a primit drept tovarăș alt dulap, construit special pentru faună. Ambele, plus cîteva polițe pe care dormitau păsări împăiate și un șarpe în spirt, asistînd masa cu aparate pentru fizică, formau laboratorul, camera ce exercita asupra elevilor o atracție deosebită și era mîndria școlii din Trei Isvoare.

Însă mîndria aceasta a trebuit apărată ca un blazon heraldic în fața tînărului inginer agronom de la cooperativa agricolă. În primul lui an de muncă la Trei Isvoare vizitînd școala a cam strîmbat din nas la vederea celor cîteva exemplare de scaieți, culese și etichetate cu grijă de către profesoara de naturale, deși dînsa se justificase că fac parte din flora specifică regiunilor de întîlnire a stepei cu podișul moldav și că aceste plante se conservă minunat fiind întrucîtva „nemuritoare".

— De unde le-ați cules ?

— Din ponoarele Holmului, pe imașul oilor, i-a răspuns precis profesoara.

— Hm ! a făcut agronomul.

Dacă mai adăuga ceva poate că Matilda Ulmeanu nu s-ar fi simțit chiar atît de vexată, dar inginerul n-a zis decît : hm ! privind cu ciudă spre roșcații scaieți și neobservînd obrazul îmbujorat al fetei.

Nu știu dacă se poate stabili vreo legătură cu acest mic incident, dar mai tîrziu sosind la școală o bogată colecție cu felurite mulaje de fructe, profesoara de naturale îi înghesui pe nemuritorii țepoși într-un colț al dulapului, spre a face loc ochioaselor soiuri de „malus domestica" și „pirus sativa". Aceste pretențioase denumiri latinești indică de fapt fructele cunoscute de noi drept mere și pere, numai că fiind din gips colorat aveau un aer searbăd de tîrgoviețe costumate în fote sătești la o serbare ocazională.

Oricum, dulapul fost bibliotecă trădă specialitățile extrase din țiței, devenind un cămin al rozaceelor și, ca un făcut, nobilul soi de pere ce poartă blazonul ducesei d'Angouleme fu nevoit să suporte vecinătatea cam aspră a scaietelui poreclit prin Moldova „turița oilor". Totuși, ducesa păru resemnată, în orice caz mai resemnată decît inginerul agronom cu prilejul unei alte vizite făcute la școală.

— Ororile astea le folosiți ca material didactic pentru elevi ?

— Da.

— Hm !

De astă dată, Matilda Ulmeanu găsi o săgeată în tolbă :

— Dacă aveți nevoie vi le putem împrumuta pentru cursurile agropomicole pe care le predați.

— Vă mulțumesc, ne descurcăm deocamdată cu planșele.

După plecarea inginerului, profesoara se înciudă că n-a lămurit ce ascundea acest „deocamdată", mai ales că primul lui hm ! rostit în urmă cu un an se clarificase : ponoarele Holmului nu mai existau, nici cele vreo cîteva nemuritoare feluri de ciulini și scaieți. Pe coastele mîncate odinioară de pecingini și puhoaie fuseseră plantate primele livezi ale cooperativei, bineînțeles după ce Holmul se încinsese cu bîrnețe late de terase.

Toată vara oamenii din Trei Isvoare avuseseră impresia că satul lor e asediat de o infanterie camuflată ce se tot pregătește să iasă din tranșee. Era o armată pe care o doreau cît mai dîrză.

— Vin livezile către noi, vin în trăgători la atac ! constatau nu fără mîndrie cei care făcuseră războiul. Uite că le merge pomilor, le priesc ponoarele de te prinde mirarea.

— Degeaba s-au burzuluit oierii după sărăcia asta de imaș, le dau merii cu degetele-n ochi dacă mai bleștesc ceva ! rîdeau alții.

Să tot predai la botanică familia rozaceelor cînd ai pe catedră mulajele de gips și de la geam poți arăta batalioanele de meri și peri tineri ! Dar a fost să fie în toamna asta o poveste și cu bietele mulaje. Cam prin dricul lui octombrie, inginerul a poposit iar în „laboratorul" școlii. A deschis servieta și a rugat-o pe tovarășa Matilda să guste.

— Priviți soiul măr domnesc, gustați și din creștesc ; acesta-i ionatan. Pe toate însă le bate parmenul auriu. E delicat ca un poem, transparent ca un obraz de fată. Ridicîndu-l în lumină pe auriul parmen a privit de data aceasta și spre obrazul Matildei. Livezile noastre nu-s încă pe rod, dar au fost cîțiva pomi grăbiți și au legat aceste eșantioane. Avem și două soiuri de pere *deocamdată :* untoasa Bosc și Viliams.. Sînteți de părere să utilizați acest material didactic în locul sorcovelor din dulap ?

Din acceptarea entuziastă a profesoarei de naturale, bucuroasă poate că s-a lămurit și acel vechi *deocamdată*, a fost să se tragă marele necaz. Altfel, cei doi elevi dintr-a șasea însărcinați să facă toaleta materialului didactic din muzeu n-ar fi văduvit dulapul fost bibliotecă tocmai de soiul parmen auriu, la care tovarășa Ulmeanu ținea cel mai mult și nici n-ar fi fost surprinși chiar cînd mușcau din cînd în cînd din șoldul untoasei Bosc, transformînd-o într-o biată ancoră spartă.

Culmea e că, aflînd de mostre-fagia elevilor, inginerul agronom sosi imediat cu alte cîteva parmene aurii și fiind poftit la judecarea vinovaților în fața clasei, dînsul neavînd experiența didactică îi bătu pe eroi prietenește pe umeri :

— Așa-i că au fost bune ? Încă un an de răbdare, voinicilor, și toamna viitoare scăpăm de mulajele astea cu ifose. O să veniți fiecare la școală cu gențile pline de „material didactic" adevărat, nu contrafăcut.

Tăind apoi merele aduse în felii subțiri, ca să ajungă la toți, nu părea a fi alt om mai fericit pe lume decît acest inginer, urmărind plăcerea cu care elevii savurau materialul didactic procurat de viitoarele livezi.

AUREL LEON

Omagiu adus unui mare artist, MUZEUL MEMORIAL PICTOR N. GRIGORESCU din Cîmpina îi păstrează neștearsă amintirea.

Odihna

Se odihnește rodnicul pămînt
Sub duna de zăpezi scînteietoare ;
Pe codri și livezi o albă floare
Întîmpină rafalele de vînt.

În stratul de zăpezi, întășurate,
Pe-acest ținut gătit ca pentru zîne,
Stau brazdele în toamnă răsturnate
La loc tihnit, sub peria de grîne.

Prelungul somn al holdei, noi puteri,
În rădăcini și-n fire strînge-n taină,
Ca la sorocul dalbei primăveri
Să-și primenească odihnita haină.

Pe largul șes, pe unde s-au primblat
Tractoarele, în zile de Brumar,
Va fi un rîu de ape verzi, mișcat
Și-nvălurat domol pîn-la hotar.

Iar unda lui va crește, foșnitoare,
Și fața mîngîindu-ne-o cu spice
Va scutura tot focul viu din soare
Ca-n snopi și-n clăi de aur să-l ridic

VLAICU BĂR

LELEA CATRINA-CAPI

O vizită cu totul neașteptată mi-a bucu mult sufletul. M-am pomenit într-o după-a lelea Catrina, pe care desigur nu o cunoaș ingădui să v-o prezint.

Lelea Catrina trăiește într-un sat din miaz Moldovei. Numără la vreo 65 de ani și mă ș jucam țurca pe toloacă. Avea un băiat, Ta Tache mi-a fost tovarăș de școală, de pozne turi. Cum se zicea pe atunci — particulare. S din biblioteca mea cu vreo șapte titluri clasi calendare vechi, fără coperte.

Văduvă din primul război mondial, lelea rămăsese singură cu greul vieții pe umeri copii în poală. Cum i-a crescut mari, numai Fata s-a măritat în vîrstă fragedă, iar Tache meu Tache, s-a prăpădit aiurea în zăpezile celui de-al doilea război mondial.

Cam asta, pe scurt, din istoria mai veche care, după zeci de ani, mi-a făcut bucuria neașteptate. Doar un lucru se cere adăugat. trina nu știa buche și se iscălea cu buricul gros apăsat pe hîrtie. Dar îi plăceau cărț cunoștea cu de-amănuntul „uriașa" bibliotec Ne îmbia, pe Tache și pe mine, să-i citim cu Așa i-am împărtășit toate cărțile, ba cîte chiar de două sau de mai multe ori.

M-au furat apoi timpurile și am apucat alt Despre lelea Catrina nu am mai auzit nimi vreo trei ani în urmă am aflat că o duce b nepoți mari și că, în ciuda vîrstei înain lucrează cu vrednicie în cooperativa agricol

— Și totuși, ce vînt te aduse la mine, lele — am iscodit-o după un lung taifas. Ori nu să-mi vezi ochii ?...

— Deh, ca să spun drept, am și un interes. zis ? Dacă tot mă aflu în București, hai să-n m-a primi, că-i om de carte, să-i văd și eu Musai că are sumedenie de volume. Că matale, am învățat încă din primul an de a și de atunci dă-i și dă-i cum am o țiră de ti prin cărți. Nu căta că-s bătrînă, am ochi

Acolo, în satul ei, lelea Catrina și-a făcu cititoare neobosită. În fișele bibliotecii con mele ei e nelipsit. Cum sediul bibliotecii se a patru km depărtare, lelea Catrina îi străb mînal dus și întors. A citit nu numai din C Slavici, dar și din Rebreanu, Tolstoi, Balz ales îi plac lucrările de știință popularizată fiile oamenilor celebri.

— Mi-i crede ori nu, dar eu de la bib mă-ntorc așa cu o carte două, ci cu traista Mai am grijă și de vecini. Chiar la mine î organizat un cerc de lectură. Se adună ca la suflete ș-apoi țin-te discuție. Unul despre o despre alta. Mai citim împreună cîte un ca că iar am zis-o !...

Femeia își duse mîna la gură ca și cînd a un cuvînt năstrușnic.

— Iaca, să nu rîzi de mine, dar din pricin lui ista mi-au scos poreclă în sat.

— Ce fel ?

— Capitol. Așa mă strigă : lelea Capitol. stă în obicei să folosesc vorba asta : „Ți-a p tolul cutare ? Hai să trecem la alt capitol" mi s-a tras.

Și astfel, lelea Catrina-Capitol mi-a u lumină tîrzie și dulce vreo patru din ceasu zile plecate în amurg. Mi-a cercetat biblioto raft, mi-a învăluit odaia într-un duh al a pînă a-și lua rămas bun, mi-a cerut dedicație.

Poate niciodată nu am scris cu atîta sfială cele cîteva slove de neuitat.

EUGEN F

Figuri ale muzicii românești

ION VIDU

de ION DUMITRESCU
Maestru emerit al artei

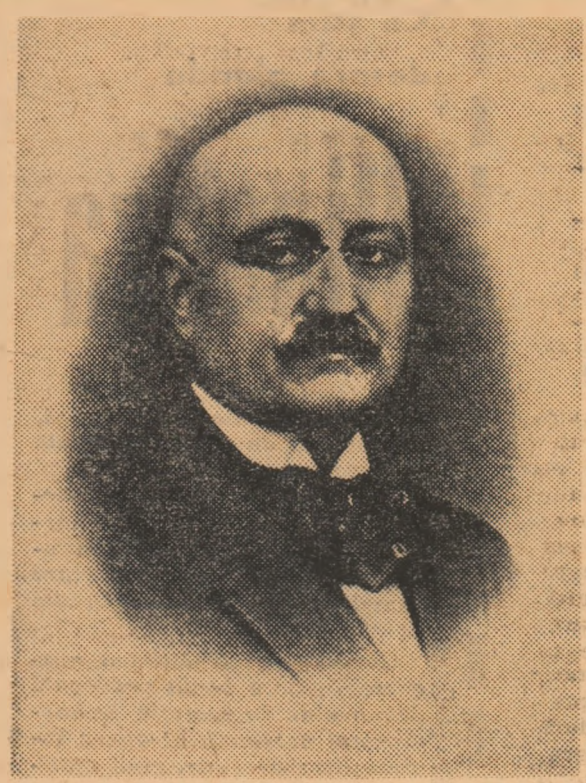

Ziua de 7 februarie a acestui an crestează pe răbojul anilor ce trec trei decenii și jumătate de la moartea lui Ion Vidu.

Lugojenii îi spun marelui lor fiu adoptiv „doinitorul Banatului" și „maestrul doinelor bănățene". Românii de pretutindeni îl pot numi, pe bună dreptate, „cîntărețul poporului".

Născut la 17 decembrie 1865, între moți, din neam de țărani, în satul Mînereu — azi raionul Ineu, — contemporan, în epoca de înflorire a muzicii românești în toate ținuturile locuite de români, cu Dima, Iacob Mureșanu, Timotei Popovici, Kiriac, Gh. Stephănescu, Cucu, Musicescu, Voevidca, Mandicevschi, activitatea lui Ion Vidu se desfășoară larg în toate direcțiile, împlinind toate nevoile impuse de educarea muzicală, susținerea conștiinței naționale și ridicarea culturală a poporului român din Banat. Ion Vidu a fost compozitor, dirijor, învățător, profesor de muzică, animator, activist cultural, culegător de folclor, ziarist, scriitor, luptător patriotic.

Ion Vidu, acest maestru al muzicii bănățene, rămâne un clasic al muzicii corale românești, alături de contemporanii săi — cei mai buni și reprezentativi compozitori din epoca de consolidare a culturii noastre muzicale.

.....
„Mîndră țară e Banatu
„Că la noi cîntă tăt natu"...

De la vîrsta de 18 ani — din 1881, — cînd își începe activitatea ca învățător, dirijor de cor și cîntăreț bisericesc în comuna Seleuș-Cighirel din Arad, — și pînă la moarte — 50 de ani încheiați — Vidu își petrece viața în Banat — cea mai mare parte la Lugoj — vechiul și frumosul oraș de sub munte, pe valea Timișului, răspîntie de drumuri, regiune mănoasă, binecuvîntată, vechi centru de cultură românească, ținut cu folclor bogat, datini străvechi, oameni vrednici și veseli, meșteri în toate îndeletnicirile artei și, mai ales, buni muzicanți. Banatul este regiunea vestită între regiunile țării, prin corurile de țărani plugari și muncitori: Corul de la Chizătău, Hălmagiu, Gruni, Sînnicolaul Mare, Coșteiu, Dalboșeț, unele dintre ele formații foarte vechi, cu activitate susținută peste toată potrivnicia vremurilor.

La Lugoj, activa din 1869, între alte multe asociații și societăți culturale, *Reuniunea română de cîntări și muzică*, al cărei dirijor timp de 38 de ani — din 1888 și pînă în 1926 — devine Ion Vidu.

În același an, 1888, Vidu este numit învățător în Lugoj, după ce, cinci ani funcționase ca profesor suplinitor de cînt armonic la Institutul pedagogic teologic din Arad.

După război, în 1919, e numit profesor de muzică la liceul *Coriolan Brediceanu*, apoi, în 1926, inspector general muzical pentru școlile normale și, în 1927, inspector general muzical peste toate școlile din România.

Cu *Reuniunea română de cîntări*, Vidu desfășoară o activitate înflăcărată. Organizează concerte, turnee, cursuri de muzică pentru amatori, cursuri de inițiere pentru dirijorii de coruri țărănești, participă la întreaga mișcare culturală a Banatului și Ardealului, colaborează cu orchestra vestitului lăutar Nica Iancu Iancovici, organizează concursuri muzicale.

Așa de strîns se indentifică activitatea dirijorului cu ansamblul, încît vechea *Reuniune română de cîntări și muzică* e cunoscută de la un timp sub numele de *Corul lui Vidu*.

Participă ca delegat al *Reuniunii* la Expoziția de teatru și muzică din Viena, călătorește în Ungaria, Austria, Franța. Ion Vidu își dă concursul cu corul său la serbările jubileelor societăților corale germane și maghiare locale, cîntă la reuniunile Societății *Astra*, la Congresele învățătorilor, pentru opere de binefacere, nelipsit în nici o împrejurare în care vocile coriștilor și sufletul lui pasionat de artist și patriot puteau aduce o contribuție.

Dirijează opereta *Crai nou*, de Ciprian Porumbescu cu soliștii și corul *Reuniunii române de cîntări*, organizează un concert comemorativ cu prilejul împlinirii a 25 de ani de la moartea compozitorului bucovinean.

Repertoriul corului lui Vidu e impresionant: peste 200 de piese corale, mari și mici din creația compozitorilor celebri și mai mărunți, străini și români — corurile românești în majoritate — au îmbărbătat și mîngîiat sufletele oamenilor, au cîntat durerile și bucuriile unui popor care aspira din toată ființa sa spre mai bine.

.....
„Preste deal la nana-n vale
„Mîndru trandafir răsare...
„Preste deal mîndra-i departe,
„Multe ape ne desparte"
.....
„Preste codrii cei verzii
„Preste munții aurii..."

Din Lugojul lui, Vidu-și trimite neîncetat gîndurile la frații de peste munți, frați de același neam, de aceeași limbă și conștiință, de aceleași idealuri.

Încă din 1884 intră în corespondență cu Gavriil Musicescu, vestitul compozitor și animator al vieții muzicale a Iașilor. În 1890, cînd Musicescu concertează cu corul Metropolitan din Iași la Lugoj, prietenia dintre cei doi era definitivă.

Între conservatoarele din Viena, Buda-Pesta și Iași, tînărul muzician — dornic să studieze temeinic muzica — alege pe cel din Iași, unde devine elevul lui Musicescu, „umplîndu-și sacul cu hrană românească", pe lîngă cunoștințele tehnice muzicale, dobîndite.

În 1899, *Reuniunea română de cîntări* din Lugoj trece în fine granița și concertează la Turnu-Severin, iar în 1902, severinenii întorc vizita, Societatea corală *Doina*, condusă de profesorul Paulian, concertînd la Lugoj.

Vidu invită la Lugoj pe Elena Teodorini și apoi pe Kiriac, împreună cu corul *Carmen*. În cadrul expoziției din 1906, corul lui Vidu cîntă în București la Arenele Romane și la Ateneu.

După război, întreprinde un turneu la Iași și Chișinău, apoi la Craiova.

În 1920, la înființarea Societății Compozitorilor Români, Vidu devine membru fondator, alături de George Enescu, Ion Nonna Otescu, Constantin Brăiloiu, Tiberiu Brediceanu, Mihail Jora.

În 1926, participă la jubileul de 25 de ani al Societății corale *Carmen*.

După 1918 și pînă la moarte, activitatea lui Ion Vidu se topește în eforturile comune, generale, pentru consolidarea muzicii românești, a creației, interpretării, învățămîntului, educării maselor, ridicării întregii creații muzicale în tînăra Românie.

„Faceți lira să răsune
„De cîntările străbune"...

Strîns legat de viața poporului în mijlocul căruia, nedezlipit, a trăit, muzica lui Ion Vidu își adîncește rădăcinile și crește în terenul fertil și generos al muzicii populare.

Corurile lui, admirabile, în care asculți cum se învolburează doina cu jocul bănățean, „Răsunetele" lui — coruri simple — poartă în ele mesajul artei mari, cinstite, curate, născută din necesitatea participării active și intense la viața oamenilor, din străfundurile unde ard focurile creației, din prea plinul de unde țîșnesc izbucnirile limpezi care îndestulează pe toți însetații de frumos.

Muzica lui Vidu nu e ticluită, întortocheată, sulemenită, făcută ca să placă, să atragă atenția cu orice preț. Ea place deodată, direct, tuturor, se dăruiește total, emoționează, fără să ceară nimic în schimb, nici măcar un efort deosebit pentru a o înțelege.

Iată de ce, după atîți și atîți ani, *Răsunetul Ardealului*, *Preste deal*, *Negruța*, *Ana Lugojana*, *Răsunet de la Crișana*, *Arcașul*, și toate celelalte se cîntă peste tot și se ascultă cu plăcere și interes.

Nu cred să existe în țara aceasta, în care pulsează o viață artistică atît de bogată, o formație corală profesională sau de amatori care să nu mențină la loc de cinste, în repertoriu, corurile lui Vidu. Și cred că nu există om care, ascultîndu-le, să nu simtă recunoștință pentru moștenirea lăsată de compozitorul bănățean.

. . . . . .

„Să stai înaintea fiecăruia cu bărbăția rămasă de la strămoșii tăi și cu podoaba numelui de Român, pe care-l porți. Astfel îți stă bine, căci aceste sînt podoabele tale!"...

Ion Vidu a fost un patriot conștient, luptător dîrz pentru libertate și drept la cultură pentru cei mulți. Închis, condamnat, internat în lagăr pentru aceasta, n-a șovăit. A crezut neclintit în viitorul luminos al poporului român.

În 1928 s-a pensionat. Ultimii ani i-a trăit între prieteni, în Lugojul liniștit, unde toată lumea îl cunoștea, îl iubea, îl cinstea și se mîndrea cu el.

A murit în seara zilei de 7 februarie 1931, îndoliind inimile tuturor românilor.

Era un om blînd, vesel, plin de humor și voie bună. Înalt, bine legat, demn... Un cap rotund, plesuv, mustața tăiată scurt, ochi ageri după ochelari fără ramă, lavaliera înnodată bogat...

Așa a rămas în amintirea oamenilor care l-au cunoscut.

În anii puterii populare, personalitatea lui Ion Vidu a crescut în importanță și prestigiu, o dată cu realizarea idealurilor pentru care, la timpul său, și-a adus contribuția, în lupta dreaptă pentru binele poporului.

„Răsunat-a cîntarea mea printre văile acestor munți falnici.
Străbătut-a acest cîntec de la inimă la inimă"...

LUIERIU, AZI

Poftit de Gh. Gunescu, un cărturar care lucrează de ani de zile la monografia lui Gala Galaction, am poposit la Luieriu cîteva săptămîni, depănînd împreună amintiri despre marele scriitor.

Satul acesta, cu vreo trei sute de „fumuri", apare pentru întîia oară în documente în epoca medievală (1228). Locul spînzurătorilor din coasta lui, — numit și astăzi de luiereni „La Căstăi", — poartă mărturia jertfelor românești din timpul răzmeriței lui Horia.

Ajungi în sat după ce treci podișul Mocear — „drept ca o apă încremenită" — cum a fost zugrăvit de un memorialist. Pitit între trei dealuri, acoperite cu păduri de stejar și de brad, sub straja Corhanului, pinten de munte îmbrăcat cu conifere, — Luieriu cu cartierele lui „Pe vale", „Între hotare", „Balca", își înșiră casele acoperite cu țiglă de-a lungul ulițelor strîmte și strîmbe care, după planul de sistematizare alcătuit de sfatul popular local, vor fi în curînd rectificate, înzestrate cu trotuare și flori. Din 1955 și pînă azi s-au ridicat în Luieriu 137 de case noi. În cele mai multe locuințe arde lumina electrică.

În răstimp de cîteva săptămîni am băgat de seamă în Luieriu moravuri și obiceiuri pe care încerc să vi le înfățișez în rîndurile de față.

În satul acesta magaziile cu grîne ale oamenilor nu-s închise cu lacăt. Chiar casele rămîn descuiate în lipsa gospodarilor. O fată a uitat pe înserat o pătură pe malul Mureșului, unde se dusese la spălat rufe, și a găsit-o tot acolo a doua zi dimineață.

Stînd de vorbă cu tov. Ilie Sîplăcanu, președintele sfatului popular, el mi-a spus că școala nouă cu opt clase a fost ridicată prin munca patriotică a locuitorilor. Pentru clădirea în valoare de 500 000 lei, sfatul popular a debursat suma de 150 000 lei pentru materiale, restul acoperindu-se prin ajutorul manual dat de cetățeni.

— Locuitorii sînt dornici de învățătură și de cultură, a adăugat președintele. Avem 355 de abonamente în sat la reviste și ziare. Oamenii au numeroase aparate de radio și televizoare. În sat rulează regulat două filme noi de patru ori pe săptămînă.

Luieriul are o bibliotecă populară, înzestrată cu cîteva mii de cărți. Iar magazinul universal de consum din sat este prevăzut cu un sector de librărie, împrospătat mereu cu ultimele opere originale și traduceri. În sat sînt mulți cititori de literatură.

În chipul acesta simțul artistic localnic, înnăscut și tradițional, se perfecționează mereu. Lîngă cîntece și dansuri trebuie să punem țesutul covoarelor și arta broderiei cu motive stilizate după modelele sugerate de mediul înconjurător: cetina bradului și a pinilor, frunza de stejar, florile de pe pajiști și de prin poiene. Sînt de remarcat bluzele și fotele, un cumul de arte băștinașe, precum și cămășile naționale bărbătești, ca înflorituri măiastre, pe care oierii luiereni — stăpîni a peste 3 000 de oi — le poartă cu fală, mîndri de straiul popular ca și de ocupația lor de predilecție: oieritul, vestit prin faima cașului și a urdei fără rival în toată regiunea.

M. SEVASTOS

GABRIELA UNGUREANU: Portret de muncitoare (ulei)

UN NOU PAS ÎN CUCERIREA COSMOSULUI

„LUNA-9“ în Oceanul Furtunilor

■ Pe cînd zborul în Lună ■ „Luna-9“ a aselenizat lin ■ Ce arată primele imagini transmise ■ Drum deschis spre alte planete.

Mii de ani omul a visat să se desprindă de pămînt și să zboare spre alte planete. În zilele noastre, acest vis a devenit o realitate. De la memorabila dată de 4 octombrie 1957, cînd a fost lansat, de către oamenii de știință sovietici, primul satelit artificial al Pămîntului, și pînă astăzi, omul a cucerit treptat spațiul din jurul Pămîntului, ajungîndu-se ca nave cosmice cu oameni la bord să pătrundă în Cosmos pînă la depărtări de peste 350 km. S-au realizat, de pe acum, ieșirea omului din nava cosmică în spațiul din jurul Pămîntului, întîlniri pe orbită a unor nave cosmice, explorarea Lunii și a planetelor Marte și Venus cu ajutorul unor stații automate de diferite tipuri. Astăzi evoluează în spațiul cosmic peste 800 de obiecte (sateliți, rachete purtătoare etc.) create de mîna omului. Toate acestea sînt o dovadă grăitoare că timpul în care omul va pune piciorul pe un corp ceresc natural se apropie. În adevăr, dacă în urmă cu două decenii, cei mai optimiști oameni de știință prevedeau că omul va pune piciorul pe Lună în jurul anului 1980, astăzi majoritatea cercetătorilor din domeniul cosmonauticii consideră că acest lucru va deveni posibil pînă la sfîrșitul acestui deceniu, adică pînă în 1970.

Recenta experiență făcută de oamenii de știință sovietici cu stația automată „Luna-9“ este o dovadă grăitoare în acest sens. Stația automată, lansată la 31 ianuarie a.c. din Uniunea Sovietică, a ajuns, după manevre complicate făcute de la distanță, să alunizeze în mod lin. Este fără îndoială o înfăptuire de mare importanță, lucru arătat de majoritatea oamenilor de știință din multe țări ale lumii. Această realizare este cu atît mai remarcabilă cu cît se cunosc greutățile mari ce trebuie învinse pentru ca un corp să ajungă lin pe suprafața Lunii, din cauză că, spre deosebire de Pămînt, Luna nu are o atmosferă. Astfel, orice obiect în mișcare spre Lună

Aspect lunar transmis de stația automată „Luna-9“

nu este oprit de nimic în drumul său spre astrul nopții. Viteza cu care un asemenea corp se apropie de Lună crește, ajungînd ca în apropierea suprafeței lunare să fie de 2,5—3 km pe secundă adică 9 000—10 800 km pe oră. Oamenii de știință sovietici au rezolvat însă această problemă dificilă. Prin calcule amănunțite ei au stabilit cu precizie data lansării, orbita și forța necesară pentru a face ca stația automată „Luna-9“ să nu cadă în mod dur pe Lună. Retrorachetele folosite au funcționat în mod ireproșabil, asigurînd aselenizarea lină. Prin aceasta s-a realizat, de fapt, pentru prima oară în istorie, legătura între pămînteni cu un alt corp ceresc. Puntea radiofonică Pămînt-Lună a funcționat perfect.

Ce ne arată imaginile transmise pe Pămînt de către stația automată „Luna-9“? În primul rînd un lucru îmbucurător pentru cosmonauți: solul lunar nu este, așa cum s-a crezut multă vreme, alcătuit dintr-un strat gros de praf, ci s-a dovedit a fi destul de solid pentru a susține pe suprafața sa o greutate remarcabilă de peste o tonă și jumătate. Aceasta ușurează aselenizarea și face posibilă buna circulație pe Lună. Se confirmă, de asemenea, prin fotografii, că solul lunar prezintă numeroase cratere și ridicături; lipsesc atmosfera, cîmpul gravitațional etc. Fotografiile luate la observatorul astronomic „Jodrell Bank“ din Marea Britanie — precizează directorul acestui observator, Bernard Lovell — sînt imaginile cele mai senzaționale care au fost vreodată recepționate la acest observator.

În timpul celor trei zile cît s-a menținut contactul cu stația „automată „Luna-9“ au fost stabilite de șapte ori legături care au durat în total mai mult de opt ore. Așadar, de șapte ori în timp de trei zile și timp de peste opt ore, pămîntenii au fost în legătură directă cu cel mai apropiat corp ceresc natural, satelitul nostru — Luna. În acest timp au fost adunate date deosebit de importante, care după prelucrare, vor arăta în mod mai amănunțit ce anume măsuri trebuie luate pentru ca protecția primelor nave cu oameni la bord în zborul spre Lună să fie cît mai bine asigurată.

Nu va trece mult și Luna va deveni, fără îndoială, un cosmodrom natural de pe care nave cosmice cu oameni la bord își vor lua zborul spre alte planete ale sistemului solar, printre care primele vor fi Marte și Venus.

Realizările științei și tehnicii dobîndite prin strălucita experiență făcută cu „Luna-9“ dovedesc, fără putință de tăgadă, imensa capacitate creatoare a omului, forța lui uriașă în lupta pentru cucerirea Cosmosului.

S. LAZĂR

Ce știm despre glande

Hipofiza

Hipofiza este o glandă mică, cît un bob de porumb, situată la baza craniului.

Hormonii hipofizei, de foarte mare importanță, sînt hormonii creșterii, hormonii sexuali, hormonul tireitrop (care stimulează activitatea glandei tiroide) etc

Gigantismul (înălțimea exagerată) este o boală provocată de un plus de secreție de hormoni ai creșterii. El apare înainte de pubertate, cînd cartilagiile de creștere nu sînt complet osificate.

Surplusul de hormon al creșterii mai poate produce și acromegalia, care provoacă creșterea oaselor late și scurte și a țesutului conjuctiv. În acest caz fața bolnavului, maxilarul inferior, arcadele sprîncenoase și oasele obrajilor, buzele, nasul și limba sînt mari. Mîinile și picioarele sînt de asemenea, mari și foarte late.

Piticismul este determinat de insuficiența globală glandulară a hipofizei în timpul copilăriei, cînd individul rămîne mic, păstrînd totuși proporția părților componente ale corpului.

Tot datorită unei scăderi în producerea de hormon hipofizar apare diabetul insipid, în care caz bolnavul bea cantități enorme de apă ce pot depăși 10 — 20 și chiar 30 litri pe zi și elimină, de asemenea, o cantitate mare de urină (10 — 20 litri în 24 de ore.)

Dr. E. ȘERBĂNESCU

MONUMENTE ALE NATURII

PEȘTERA MUIERII

Galeria stalagmitică din etajul inferior al Peșterii Muierii.

Unul din cele mai frumoase monumente ale naturii este, fără îndoială, *Peștera Muierii*. Pentru a ajunge la peșteră, călătorul străbate de la Tg. Cărbunești sau de la Tg. Jiu drumuri întortocheate, cu urcușuri neîntrerupte, pentru a ajunge la Novaci iar de aci, după o scurtă plimbare pe sub cupola de fagi, lasă în vale apa vijelioasă a rîului Galbenul.

Pe sub pereții umezi pătrunzi apoi în „tinda“ peșterii care oferă privirilor primele frumuseți dăltuite de natură în calcar. De-a lungul anilor, natura a plăsmuit aici o lume ireală, de basm, populată cu o uimitoare varietate de stiluri arhitectonice, în care, alături de „bolțile imense“, întîlnești arcadele largi, tivite de turturii stalactitelor și stalagmitelor. În forme curioase, bizare, ele atîrnă de tavanul tindei, se lipesc de pereții sclipitori, de calcită, se unduiesc pe sub arcurile de bolți și în cele din urmă, subțiindu-și trupul sărută pardoseala. Ai impresia că aici, în susurul monoton al picăturilor de apă, prind viață — în calcar și gheață — chipuri omenești, sau de animale neobișnuite.

Becurile fixate lîngă pereți (peștera este iluminată), fac mai clare frumusețile interiorului.

Fiecare porțiune de peșteră are o denumire. După bazinele mici și mari, apare „orga“, care la atingerea cu un corp tare scoate sunete aidoma instrumentului al cărui nume îl poartă. Sala „minunilor“ — o adevărată fantezie a naturii, domul mic ce se aseamănă cu un templu, „altarul“ cu cupolă și draperie suspendată, țin atenția încordată.

La tot pasul te întîmpină adevărate lumi de basm. Cascada împietrită, sala turcului, „divanul“ tronat de turc, (se poate vedea apoi „cadîna“), candelabrele mici și moșul cu sacul în spate, ca acela pe care îl așteaptă în fiecare iarnă copiii. Într-un perete s-a plămădit o dropie, care lasă impresia că este gata să-și ia zborul. Denumirile creațiilor arhitectonice sînt inspirate de obiectele sau vietățile cu care se aseamănă.

La capătul celălalt al muntelui, obosiți de drumeția prin peșteră, nu strică un scurt popas. În acest răgaz, paznicul peșterii, Nicolae Moțea, destăinue unele amănunte din istoricul peșterii. Vei afla astfel că peștera servea drept ascunzătoare, în vremi de restriște, pentru femeile din Baia de Fier (de aici se trage și denumirea de Peștera Muierii). Se adunau aici și în această lume de basm se simțeau în siguranță. Se îndeletniceau cu prelucrarea cînepii pe care nu mai era nevoie s-o moaie. Umiditatea naturală era suficientă... Ca tovarăși aveau liliecii, iar vecini — urșii din pădurile ce coboară din munții Lotrului pînă aici.

Părăsind această comoară naturală inegalabilă, memoria ia cu ea și frumusețile de pe firul Galbenului, pînă sus, pe Cătălinul.

CAROL BORA

LUMINI ŞI UMBRE PE PĂMÎNTUL MEXICAN

La sfîrşitul lunii ianuarie, localitatea Culiacan din Mexic a găzduit consfătuirea uniunilor şi organizaţiilor ţărăneşti, unul din evenimentele sociale de seamă ale actualităţii politice din această ţară.

Problema centrală a consfătuirii a fost lupta pentru reforma agrară, obiectiv care se menţine pe prim-planul revendicărilor ţărăneşti încă de pe vremea revoluţiei populare din anii 1910—1911. Una din cauzele principale ale revoluţiei a fost crunta asuprire economică şi politică la care erau supuşi ţăranii. În a doua jumătate a secolului XIX, marii latifundiari şi companiile străine acaparaseră majoritatea pămînturilor. 97 la sută din terenurile cultivabile ale ţării erau în proprietatea a 850 de familii. 50 de persoane stăpîneau 20 la sută din teritoriul naţional. În statul Coahuila, domeniul latifundiarului San Blas se întindea pe 395 765 de hectare. François Weymuller scrie, în a sa Istorie a Mexicului, **că 4 familii de latifundiari stăpîneau 12 milioane de hectare.**

Împotriva acestor crunte inegalităţi economice şi sociale a izbucnit, în noiembrie 1910, răscoala populară. Legendarul ei conducător, Emiliano Zapata, a ridicat atunci uriaşe mase ţărăneşti la luptă pentru pămînt. Această revendicare arzătoare a ţărănimii a fost formulată de Zapata în memorabilul „plan de la Ayala", actul de naştere al reformei agrare din Mexic, iniţiată de lupta maselor populare. Pe pămîntul mexican răsărise lumina pentru cei care pînă atunci trăiseră numai şi numai în umbra vieţii. Însă umbrele s-au retras doar în parte şi se retrag greu. În perioada 1911—1960 reforma agrară a cunoscut cîteva etape, caracterizate pe de o parte de lupta maselor şi a unor personalităţi politice progresiste pentru consecvenţă în înfăptuirea împroprietăririlor, iar pe de altă parte de rezistenţa făţişă şi manevrele latifundiarilor. Un serios pas înainte pe drumul reformei a fost făcut în anii de guvernare ai preşedintelui Lazaro Cardenas (1934—1940) cînd au fost repartizate pentru împroprietărire 18 milioane de hectare. Deşi, în răstimpul 1911—1960, au primit pămînt 42 la sută din ţăranii muncitori (prin împroprietărirea obştiilor — ejidas — şi prin împroprietăriri individuale), reforma agrară s-a înfăptuit doar parţial şi cu menajarea intereselor marilor proprietari. Aceasta o vădeşte, în primul rînd, categoria de terenuri destinate împroprietăririlor. Numai circa o zecime din pămînturile împărţite sînt irigate şi întrunesc condiţiile unei agriculturi cu eficienţă economică. Majoritatea terenurilor repartizate pentru împroprietăriri o constituie cele din ţinuturile secetoase, în timp ce pămînturile fertile din centrul ţării au rămas în mîinile moşierilor. Valorificarea terenurilor aride necesită investiţii şi utilaje de care ţăranii dispun în mică măsură, iar creditele ce li se acordă sînt insuficiente pentru înzestrarea gospodăriilor cu mijloacele necesare unei agriculturi moderne.

Deosebit de grea este situaţia celor două milioane de ţărani care sînt, şi în momentul de faţă, fără pămînt. Din rîndurile lor porneşte anual migraţia de muncitori sezonieri spre marile ferme nord-americane. În fiecare an circa 500 000 de mexicani — bracceros — lucrează pentru o pîine amară, în Statele Unite. Nefiind protejaţi de nici o legislaţie de muncă, de sindicate, lucrînd pentru salarii extrem de scăzute, sutele de mii de bracceros au şi astăzi un destin tot aşa de sumbru ca strămoşii lor, înainte de revolta pe care a condus-o Zapata.

Impusă în 1911, prin lupta armată a maselor, reforma agrară din Mexic s-a împotmolit ulterior în inconsecvenţe şi jumătăţi de măsuri, fiind sistematic împiedicată de marii proprietari. În timpul alegerilor prezidenţiale din vara anului 1964, partidul „Acţiunea Naţională" dominat de moşieri şi-a manifestat deschis ostilitatea faţă de ejidos, iar în culisele conducerii lui se vehicula chiar un proiect pentru recuperarea de către latifundiari a unor pămînturi care fuseseră afectate împroprietăririlor.

Faptul că „Acţiunea Naţională" n-a reuşit să acapareze preşedinţia ţării a frînat într-o măsură planurile cercurilor politice ultrareacţionare, dar ele acţionează pentru a împiedica extinderea reformei şi ridicarea economică a obştiilor şi gospodăriilor împroprietărite. Pămînturile cele mai bune, mijloacele tehnice şi financiare de care dispun marii proprietari sînt pîrghiile prin care ei îşi menţin dominaţia asupra agriculturii mexicane.

Aceasta este, în linii mari, explicaţia faptului că şi în 1966, înfăptuirea cu consecvenţă a unei reforme agrare democratice este revendicarea principală a ţărănimii din Mexic.

E. POP

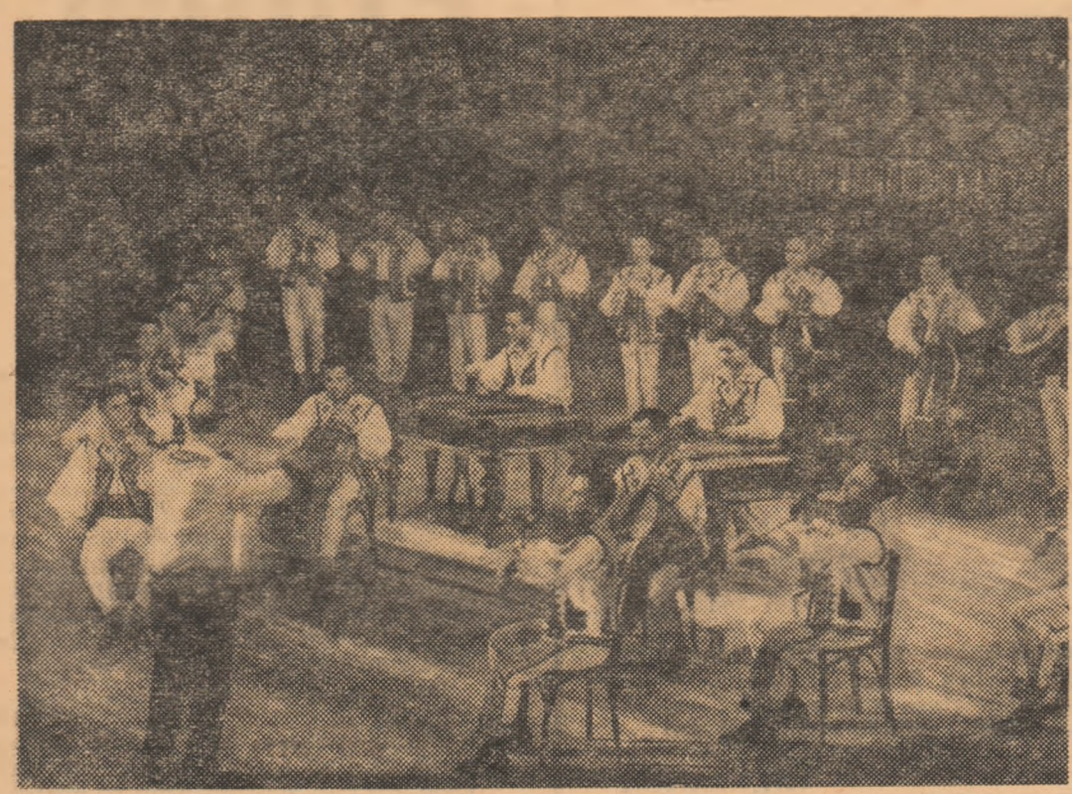

Taraful ansamblului folcloric „Ciocîrlia", aflat în aceste zile în S.U.A.

PREZENŢE ROMÂNEŞTI PESTE HOTARE

● *La 27 februarie, la Frankfurt pe Main se va deschide tradiţionalul Tîrg internaţional. Întreprinderile de comerţ exterior* Româno-export *şi* Cartimex *vor prezenta aici bunuri de larg consum: aproape 800 de sortimente din sectoarele încălţăminte, confecţii, tricotaje, ţesături, articole din sticlă şi materiale plastice, produse de artizanat etc.*

● **Academicianul Mihai Ciucă a fost distins cu premiul Fundaţiei** Darling **şi medalia de aur, ca o încununare a contribuţiei sale valoroase în domeniul cercetării şi combaterii malariei. Fundaţia Darling a fost înfiinţată în memoria marelui malariolog american Darling, mort în 1925. Recomandările de premiere se fac de către un comitet al Organizaţiei Mondiale a Sănătăţii.**

● Galeriile Consiliului Artelor al Marii Britanii din Londra, găzduiesc expoziţia **Comori de artă românească.** Presa, posturile de radio şi televiziune britanice au transmis relatări despre expoziţie, subliniind că publicul vizitator ca şi specialiştii au apreciat exponatele — obiecte de artă românească datînd din secolele XV—XVIII. Dr. Michael Ramsey, arhiepiscopul de Canterbury, personalitate de frunte a vieţii publice britanice, a declarat: „Sînt încîntat că am avut prilejul să vizitez o asemenea expoziţie, cu adevărat fascinantă. Dv. aveţi o ţară bogată în asemenea comori de artă veche".

● **În cursul lunii februarie mai mulţi artişti români vor apărea pe scene din străinătate. Nicolae Herlea şi Elena Cernei vor cînta pe scena lui Metropolitan Opera din New York (S.U.A.), Zenaida Pally la Palermo (Italia), iar Magda Ianculescu la Sofia, Plovdiv şi Russe (R.P. Bulgaria). Organistul Helmuth Plattner va da două concerte la Crakovia (Polonia), soprama Carmen Hanganu şi basul Constantin Dumitru vor cînta pe scenele teatrelor lirice ale unor oraşe din R.D.G. Violonista Cornelia Bronzetti şi pianista Victoria Ştefănescu vor da concerte în cîteva oraşe din U.R.S.S.**

Radio - Televiziune

Din programul pe săptămîna 13—19 februarie 1966

RADIO

RADIOJURNALE ŞI BULETINE DE ŞTIRI: Duminică: programul I: 6; 7; 11; 20; 22; 23.52; **programul II:** 6,30; 14; 19; 21; 23; 0,52; **în fiecare zi de lucru: programul I:** 5; 6; 7; 10; 12; 14; 16; 20; 22; 23.52; **programul II:** 7.30; 9; 11; 13; 15; 17; 19; 21; 23; 0.52.

EMISIUNI PENTRU SATE: Duminică: programul I: 10; **în fiecare zi de lucru: programul I:** 6.15.

DUMINICĂ: programul I: 11.05 Muzică populară la cererea ascultătorilor. 16.40 Popas folcloric muzical pe Vedea şi Călmăţui. 18.03 Radio atlas: note de călătorie din Republica Mali de Mihai Lazăr. 20.15 Teatru la microfon — Diamantele negre. Traducere şi adaptare radiofonică de Mihnea Gheorghiu şi Petre Solomon după piesa scriitorului australian Frank Hardy; **programul II:** 9.30 Orizont românesc. Emisiune de reportaj literar ● „Pămînt întinerit" de G. D. Vasile ● „Covorul" de Călin Gruia. 10.35 Program pentru iubitorii muzicii populare. 14.30 Satiră şi umor. 16.00 „Pe-un picior de plai" — program de balade şi jocuri populare. 20.00 Cincisprezece minute cu interpreta de muzică populară Maria Butaciu.

LUNI: programul I: 10.05 Interpreţi ai muzicii populare: Achim Nica, Ilie Cazacu şi Efta Botoca. 18.30 Ritmurile cincinalului. Organizarea ştiinţifică a producţiei agricole; **programul II:** 9.24 Victoria Baciu şi Ştefan Stroe — melodii populare. 14.00 Solişti şi orchestre de muzică populară. 16.00 Muzică populară.

MARŢI: programul I: 7.45 Suita de „Şapte dansuri populare" de Sabin Drăgoi. 12.30 Din cîntecele şi dansurile popoarelor. 15.15 „Viers şi joc" — program de melodii populare. 20.30 Muzică populară interpretată de Dumitru Constantin; **programul II:** 7.50 Ce să vedem? Ce să citim? Ce să ascultăm? 8.20 Marşuri patriotice. 11.35 Cîntece vesele interpretate de Sorina Dan. 14.45 Doine şi jocuri. 18.15 De la frescele Voroneţului la Coloana infinită. Vechi monumente de artă din Transilvania. Prezintă criticul de artă Vasile Drăguţ. 19.30 Teatru la microfon — Tache, Ianke şi Cadîr de Victor Ion Popa.

MIERCURI: programul I: 7.30 Melodii populare. 14.08 „Partid, lumină vie" — program de cîntece. 14.20 Cîntă Maria Cotîrlea şi Gheorghe Gigea — melodii populare. 20.55 O mare artistă Maria Tănase şi eleva ei, Minodora Nemeş; **programul II:** 7.50 Cîntece revoluţionare. 10.20 Fragmente din operete româneşti. 11.30 Cîntece ciobăneşti şi jocuri. 13.08 „Mîndra mea, floare aleasă" — muzică populară. 15.30 Orchestra de muzică populară „Doina Moldovei" din Iaşi. 17.45 Melodii populare interpretate de Mia Barbu şi Fărămiţă Lambru. 19.03 „Am îndrăgit o melodie" — muzică uşoară românească.

JOI: programul I: 7.30 Melodii populare interpretate de Sultan Paraschiv şi Marin Pogon. 13.45 Ansambluri corale de la sate: corul căminului cultural din comuna Ardusat, regiunea Maramureş. 21.25 Solişti de muzică populară: Maria Pricup şi Florea Cioacă; **programul II:** 11.07 Cîntă Lili Creangă — muzică populară. 14.30 Melodii populare din Transilvania. 17.30 Cîntă Angela Moldovan.

VINERI: programul I: 10.05 Cîntă Maria Păunescu şi Florea Sandu — muzică populară. 14.08 Din cîntecele şi dansurile popoarelor. 18.13 Cîntece de viaţă nouă şi jocuri populare la cererea ascultătorilor. 21.15 Atenţiune, părinţi! Poşta părinţilor; **programul II:** 12.30 Doine şi jocuri populare. 17.20 Melodii populare prezentate de Aurică Piculeaţă.

SÎMBĂTĂ: programul I: 11.31 „Tare mi-e neicuţa drag" — cîntece şi jocuri populare. 14.08 Muzică populară la cererea ascultătorilor. 18.03 De ziua ceferiştilor; **programul II:** 10.00 Cîntece închinate Republicii. 12.30 Cîntă Simion Pop, Ilie Udilă şi Ion Oprea — muzică populară. 15.30 Melodii populare de pe plaiuri oltenesti. 18.20 O tînără interpretă a cîntecului popular: Livia Ilcău. 19.03 „Îmi place să cînt" — muzică uşoară. 19.30 Ediţie radiofonică — Mihail Sadoveanu.

TELEVIZIUNE

DUMINICĂ

11.00 Emisiune pentru sate. Din cuprins: ● Mecanizarea lucrărilor agricole în dezbaterea conferinţelor pentru constituirea uniunilor raionale ale cooperativelor agricole de producţie. ● „Fata de pe Someş", reportaj filmat realizat de Studioul „Al. Sahia". ● Programul muzical va fi susţinut de orchestra „Flacăra Prahovei" din Ploieşti.
19.30 Melodii... în premieră.
21.30 Film: „Falsificatorul" — producţie a studiourilor din R.P.U.

LUNI

21.30 Cînt pentru tine — Divertisment instrumental cu formaţia condusă de Iancsi Korossy.
21.55 Film: A treia rachetă. O producţie a Studioului „Bielorusfilm".

MIERCURI

20.00 Omagiu liric. Versuri închinate zilei de 16 Februarie.
20.15 Artişti amatori în studio. Program muzical-coregrafic susţinut de formaţii fruntaşe ale sindicatelor din raionul Griviţa Roşie.

JOI

17.30 Fotbal. Steagul Roşu — Espanol-Barcelona.
20.00 Din viaţa animalelor.
22.00 Program de romanţe. Cîntă Mia Braia, Aurelia Jurj şi Ştefan Lăzărescu.

VINERI

21.40 Emisiune de călătorii geografice: Parisul în 30 de minute.

SÎMBĂTĂ

21.00 Handbal: Republica Democrată Germană-România.
22.15 „...Şi acum, puţină gimnastică!" — o producţie a Studioului „Al. Sahia".
22.30 File de poveste. Feerie folclorică.
23.00 Film: „Sfîntul".

PROCES-VERBAL

Încheiat azi, luna în curs, anul curent, la ședința de lucru a căminului cultural din comuna Amaru, raionul Mizil.

Pe ordinea de zi (deși, de fapt, e seară) figurează un singur punct și anume problema scenei din sala căminului cultural. Ia întîi cuvîntul tovarășul director Dumitru Rogoz. Dînsul recunoaște că scena s-a șubrezit de tot și că se clatină, deși nu e din lemn de prun, pom din fructele căruia se face țuică. Ce e drept, nu se mișcă totdeauna, ci numai cînd sînt spectacole, adică foarte rar. De vină este lemnul care a putrezit și împiedică pe flăcăii și pe fetele din echipa de dansuri să joace cu sentiment. În încheiere, tovarășul director își exprimă speranța că în această ședință se va găsi o soluție.

Înscriindu-se la cuvînt, delegatul sfatului popular comunal spune că vede o singură soluție. Echipa de dansuri populare să scoată din programul ei jocul „Bătuta", dacă nu vrea ca în timpul spectacolului să se prăbușească cu scîndurile scenei cu tot. De asemenea, mai propune ca, înainte de a se începe repetițiile de teatru, să fie cîntăriți toți interpreții pentru a se vedea dacă rezistă scena cu ei. În orice caz, e bine ca numărul actorilor să fie cît mai mic. Ar trebui chiar să se renunțe la piesele într-un act și să se pună în scenă numai... monologuri.

Următorul înscris la cuvînt combate punctul de vedere al antevorbitorului, susținînd că limitarea numărului de interpreți nu este o soluție. Dacă s-ar aplica, ar trebui extinsă și la echipa de dansuri, și la cor. Dansatori soliști există, dar ce te faci cu corul? Astfel, propune ca în timpul spectacolului scena să fie sprijinită de cîțiva oameni zdraveni care să stea dedesupt. În acest caz, ar trebui să se aleagă un așa-zis comitet de sprijin al scenei, care să dea un umăr de ajutor în timpul programului.

Fără să mai ceară cuvîntul, pentru că, de fapt, venise să ia o carte cu împrumut de la bibliotecă, moș Ioniță arată că: „Fraților, ce tot o pisați aici pe trei pagini de proces-verbal, de a făcut bietul om care-l scrie bătături la creionul chimic? Eu aș zice una și bună. Să se aducă scînduri, că nu-i mare lucru, și să se facă altă scenă. Că asta de acum e aproape de-un leat cu mine!"

La conluzii, tov. Dumitru Rogoz, directorul căminului cultural, este scurt spunînd: „Uite, la asta nu m-am gîndit!"

Drept care s-a încheiat procesul-verbal, dar nu și problema scenei.

Pentru conformitate
V. D. POPA

Cooperatorii din Oarja, raionul Pitești, au amenajat un lac de acumulare care va asigura irigarea a peste 100 ha. Acest lac a fost populat și cu pește.

— Tăticule, să știi că aici a aruncat Făt-Frumos oglinda, că uite ce lac a apărut...

Desen de T. PALL

ÎN PATRU RÎNDURI

La magazinele din comuna Gelu, raionul Sînnicolaul Mare, lipsește adeseori sarea.

La ora mesei, în comună,
Își spun cu toții cîte-o glumă.
În felu-acesta, la mîncare
Nu le mai trebuie și... sare.

Farmacia înființată în Slivilești, raionul Strehaia, stă închisă deoarece farmacista repartizată acolo nu s-a prezentat.

Cînd te-apucă nevralgia
Sau durerile de cap,
Vezi că azi cu farmacia
Ai cam înghițit un... hap.

Deși i s-a pus la dispoziție localul necesar, conducerea cooperativei de consum din comuna bănățeană Nerău amînă mereu deschiderea unei croitorii.

Desigur, nu dintr-o manie
O epigramă am să-i fac.
Știți doar că la croitorie
Este nevoie și de... ac.

Autobuzele I.R.T.A. circulă defectuos pe traseul Oltenița-Greaca.

Cum de-atîta așteptare
Riști să-ți crească barba mare,
Stațiile or să fie
Puse lîngă... frizerie.

La Grabăț-Sînnicolaul Mare, a fost ținută o conferință cu indicații pentru obținerea a 5 000 kg de porumb-boabe la ha., deși cooperativa agricolă din comună realizase producții mai mari.

După-aceea, în comună,
Se vorbea între țărani:
— Conferința a fost bună!
— Bună... pentru-acum doi ani!

GH. ZANEA

Unui chefliu

Îți place orice melodie,
Din fluier, cobză sau cimpoi,
Cu o condiție: să fie
„Stropită" și cu-n vin de soi!

Microbistului

De fotbal, de te-ntreb, îmi povestești
O zi și-o noapte, pe nerăsuflate!
La Slavici și Coșbuc te-mpotmolești:
— La ce echipă joacă ăștia, frate?...

GH. BLĂJAN

Tereziei Papp, care a vîndut la preț de specială vin cumpărat de la magazinul din Ardud — Satu-Mare.

Am să-i pun o întrebare:
Cum o fi posibil, oare,
Că vînzînd vinul vărsat,
Totuși, i s-a... înfundat?

ȘTEFAN VIDA

Unui vînător

El, cu lauda de sine,
Straşnic ochitor se ține,
Dar norocul îl răsfață
Cînd sînt iepuri mulți... pe piață!

Epitaful guralivei

Moartea ei e-o silnicie:
Nu că zace sub pămînt,
Dar să stea o veșnicie
Fără-a spune un cuvînt?

AL. C. ALDEA

Fără cuvinte.
(Revista „A.B.C."-Roma)

Primul din coadă

La P.T.T.R. Găești, agentul poștal Stan Crintoiu din Țigănești, comuna Proboieni, este considerat fruntaș... pe lista codașilor. Se spune că organele de control au descoperit la el acasă stocuri supranormative de comoditate. Are Stan Crintoiu un sistem de lucru pe care ar trebui să-l cunoască toți colegii lui de breaslă, spre a se feri de el, bineînțeles!

Iată numai cîteva mostre:

Sosise la oficiul Țigănești un aviz telefonic pentru Ion Oanea, căruia urma să i se comunice decesul unei rude. Ce și-a zis însă Stan al nostru? „Ehei, e cale lungă pînă la Ion. Ce să mă mai obosesc?" (Avea de făcut exanct 300 de metri!).

Și-a răspuns, frumușel pe loc, la aviz: „În Țigănești, nu există nici un Ion Oanea".

Metode de rezolvare promptă a sarcinilor ce-i revin, aplică tov. Crintoiu și la distribuirea ziarelor. El, ziarele cu țîrîita nu le duce. I le dă abonatului pe toate deodată, la sfîrșitul lunii. Să aibă omul ce citi.

Alteori te ia așa:

— Ce-i, neică, cu ce treburi?

— Venii după ziarul de azi.

— Bravo, fă-te-ncoace. Ia 27 ziare și să fii sănătos!

— Păi ce să fac eu cu 27 de ziare, toate de pe data de azi?

— Dacă le iei așa, scapi de grijă o lună!

În legătură cu corespondența, are un punct de vedere de-a dreptul mișcător: „Cine știe ce necazuri, zice el, îi așteaptă pe bieții adresanți, în plicurile astea!" Și de milă, întîrzie distribuirea corespondenței cît poate. De aceea, dacă, de pildă, un flăcău din alt sat îi scrie unei fete din Țigănești că ar vrea s-o ia de soție, nefericita pereche are toate șansele să se căsătorească la bătrînețe. Tot răul, spre bine! — cum ar spune nea Stan.

Pentru osîrdia lui, agentul Stan Crintoiu a fost premiat pînă acum cu o penalizare de 300 de lei. Dar se vede treaba că mai poate fi premiat. Nu i-ar strica. Tovarășii de la P.T.T.R Găești să nu-i facă însă comunicarea... telefonic. S-ar putea să li se răspundă:

— În Țigănești nu există nici un agent poștal cu numele de Stan Crintoiu!

De fapt, așa cum lucrează, este ca și inexistent.

GH. BOTESCU

REDACȚIA: București, Piața „Scînteii", Tel. 17.60.10, interior 1884. Abonamente 13 lei anual. Abonamentele se fac la oficiile poștale, prin factorii poștali și difuzorii voluntari. TIPARUL: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii • 40.001